

KÜLAVANEMA RAAMAT

2020

EESTI KÜLAIKKUMISE KODUKANT STRATEEGIA 2030+

Eesmärgi 3.2 saavutamiseks vajalikud tegevused

- tõsta külavanemate staatust ning oskusi kogukonna kõneisikutena
- viia läbi külavanemaid jõustavaid üritusi nagu külavanemate foorum, külavanemate koolitused ja õppereisid
- koostada kogukonnatöö abimaterjale
- Tagada kogukondade nõustamine

ESIMENE IEHEKÜIG

10 mõtet vastvalitud külavanemale

Kui Sa tead

- kes elavad Sinu külas, millised oskused huvid ja hobid neil on
- mis seisukorras on Sinu küla teed, hooned
- millised ootused külavanemale on valla juhtidel
- missugused sotsiaalsed mured on inimestel
- et üksi on raske ja tead, kuidas luua meeskond, abilised, eriti suures külas
- millised seadused reguleerivad külaelu,
- et oled külaelanike ees aruandev isik
- kuidas esitleda argumentidega külaelu muresid (vt Huvikaitse9
- et koostöö tagab igas mõttes turvalisuse,
- et külas on elusam elu minevikku teades, pärandit hoides ,

siis oled Sa õigel teel!

TEINE IEHEKÜLG

Küla arengukava

Võimaldab seada ühist eesmärki ja valida ühiseid teid selle saavutamiseks.

Iga inimene või inimeste rühm kujutab arenemist ja tulevikku ette omamoodi. Huvid ja vajadused võivad olla kooskõlas või ka vastandlikud. Koos tegutsemiseks on vaja jõuda ühisele arusaamisele sellest, millised on ühised probleemid, huvid ja vajadused. See teadmine võimaldab seada ühist eesmärki ja valida ühiseid teid selle saavutamiseks.

- *Küla arengukava on küla elanike kokkulepe*
- *Küla arengukava on dokument*
- *Arengukava käsitleb ka ruumikasutuse kokkuleppeid ühiselt kasutatava ruumi(küla territoorium) kohta*
- *Arengukava valmib elanike osalusel ja koostöös*
- *Küla arengukava on aluseks külaelu korraldamisel*
- *Küla arengukava lähtub küla vajadustest*
- Arengukava koostamise põhimõtted ja abistava juhendi leiad **SIIT**

KOLMAS IEHEKÜLG

Huvikaitse hea tava külas

Huvikaitse on tingimuste loomine kogukonna

püsivaks heaoluks igal võimalikul moel

Kuidas seda parimal kombel teha?

- Tee korralik eeltöö, uuri olemasolevaid eelnõusid, määruseid. Sõnasta täpne huvikaitse eesmärk ja anna see osapooltele teada.
- Koosta tegevuste plaan eesmärkide saavutamiseks.
- Vajadusel kaasa asjatundjaid.
- Plaani läbirääkimisteks piisav aeg, lepi see osapooltega kokku.
- Räägi kogukonna eest, välista isiklikud huvid.
- Põhjenda oma ettepanekuid ja kuula teisi.
- Too välja mõlema poole plussid ja miinused, samas jää realistlikuks.
- Paku välja lahendused või erinevad võimalused.
- Veendu, et saate üksteisest õigesti aru ja sõnastage kokkulepped (memod, protokollid).
- Ole järjekindel, sest räägid kogukonna eest ja sinu selja taga on kogukonna arvamus.

NEIJAS IEHEKÜLG

Külaelu puudutavad seadused, määrused (mõned näited)

- Kohaliku omavalitsuse seadus
- KOV põhimäärus
- Ehitusseadus
- Planeerimisseadus
- Kaevandamis- ja veeseadus
- KOV arengukava ja eelarvestrateegia jne

VIES IEHEKÜLG

Küla kroonika

Üks ülesannetest Külavanema statuudis on küla sündmuste, juhtumuste kirjeldus nende toimumise järjekorras e kroonika pidamine. Aga milleks?

Ikka selleks, et tulevikus ajaloouurijad leiaksid meie ülestähendused. Kus nad need leida võiksid? Omavalitsuste arhiividest näiteks. Jah! aga põhiliselt ikakgi hästi peetud Külakroonikast.

Ja selleks et järgmisel külavanemal oleks huvitav „öökapiraamat”.

Oleme ju tänulikud neile, kes koostasid kroonikaid aegu tagasi, sest kuidas me muidu teaksime mis juhtus Põhjasõja ajal või Talupoegade mässu ajal või Räpina Puuaiasõja ajal?

Kuidas kroonikat pidada? **Järjekindlalt üles tähendada küla sündmused juhtumised, sünnid-surmad, küla elu meedias, küla elu mõjutav üldine muutunud olukord Eestis (kauplused , bussiliiklus, külakool) jvpm**